08/01/2023

Κοσσυφοπέδιο: Η βραδυφλεγής βόμβα στην “κοιλάδα των κοτσυφιών” και οι κίνδυνοι για την Ορθοδοξία

/ Επικαιρότητα

Οι πρόσφατες δραματικές εξελίξεις στο Κόσοβο διατηρούν στην επικαιρότητα την μεγαλύτερη ανοιχτή πληγή των Βαλκανίων. Και με έναν πόλεμο να μαίνεται ήδη στην Ευρώπη, το μόνο που δεν χρειάζεται αυτή τη στιγμή είναι ένα δεύτερο μέτωπο.

Σε παρέμβασή του μάλιστα προς τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ, **‘Αντονι Μπλίνκεν,** ο **Αρχιεπίσκοπος Αμερικής, κ. Ελπιδοφόρος** τον καλεί να αναλάβει άμεση δράση για τη διευκόλυνση και την περαιτέρω διασφάλιση της ειρήνης στην πληγωμένη, όπως την χαρακτηρίζει, περιοχή του Κοσσυφοπεδίου, καθώς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θρησκευτικών ελευθεριών της εκεί σερβικής κοινότητας.

- **Γράφει η Δέσποινα Σωτηρίου**

Στην επιστολή του ο **Αρχιεπίσκοπος Ελπιδοφόρος,** με την ιδιότητά του ως προέδρου της Συνέλευσης των Κανονικών Ορθόδοξων Επισκόπων των **Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής**, επισημαίνει την απόλυτη ανάγκη να έχει τη δυνατότητα ο **Πατριάρχης Σερβίας** να επισκέπτεται την περιοχή και να ασκεί τα λειτουργικά του καθήκοντα για την κοινότητα των Σέρβων.

Αφορμή για την ως άνω επιστολή αποτέλεσε η έκρυθμη κατάσταση που παρατηρήθηκε τις προηγούμενες εβδομάδες στο Κοσσυφοπέδιο, με αποκορύφωμα την απαγόρευση που επέβαλαν οι Αρχές της **Πρίστινα,** στις 26 Δεκεμβρίου, στον **Πατριάρχη Σερβίας Πορφύριο** να επισκεφθεί την **Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή του Πεκίου,** την ιστορική πρώτη καθέδρα του Πατριαρχείου Σερβίας, και να βρεθεί κοντά με τους Σέρβους ορθόδοξους πιστούς τις άγιες ημέρες των Χριστουγέννων

Η κατάσταση στο **Κοσσυφοπέδιο** επιδεινώθηκε δραματικά στις 6 Δεκεμβρίου 2022, όταν η αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου μαζί με περιπολίες της EULEX (Ευρωπαϊκή Ένωση για το Κράτος Δικαίου στο Κοσσυφοπέδιο) άρχισαν να καταλαμβάνουν χώρους που στεγάζουν εκλογικές επιτροπές στο βόρειο **Κοσσυφοπέδιο** και **Μετόχια.**

Ανησυχίες για την ορθόδοξη κληρονομιά

Υπενθυμίζεται ότι το περασμένο καλοκαίρη με ομόφωνη απόφαση της **Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ** διατηρούνται τέσσερα **Σερβικά Ορθόδοξα** προσκυνήματα του Κοσσυφοπεδίου (Μονή Γκρατσάνιτσα, Μονή Βίσοκι Ντέτσανι, Μονή του Πατριαρχείου Πεκίου, Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πριζρένης) στον κατάλογο των απειλούμενων μνημείων.

Με δηλώσεις της στο Σερβικό πρακτορείο «Tanjug», η Αντιπροσώπος της Σερβίας στην **ΟΥΝΕΣΚΟ Ταμάρα Ράστοβατς Σιαμασβίλι** τόνισε ότι αυτή η απόφαση είναι πολύ σημαντική διότι επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη σοβαρή απειλή, την οποία επισημαίνει συνέχεια η Δημοκρατία της Σερβίας. Στο ίδιο κλίμα ήταν και η ανακοίνωση που εξέδωσε το Υπουργείο Πολιτισμού της Σερβίας, κάνοντας λόγο για επιβεβαίωση της συνεχιζόμενης απειλής της Σερβικής πολιτιστικής κληρονομιάς στο Κοσσυφοπέδιο.

Επίσης, ο διευθυντής του Γραφείου της Σερβικής Δημοκρατίας για το Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια Πέταρ Πέτκοβιτς, χαιρέτισε την απόφαση της Επιτροπής μέσω ανάρτησης του σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης, χαρακτηρίζοντας την απόφαση «σημαντική και την μόνη σωστή».

Μάλιστα τον περασμένο Μάϊο, οι αρχές στην Πρίστινα και συγκεκριμένα, η Πρόεδρος **Βιόσα Οσμάνι,** ο Πρωθυπουργός **Αλμπίν Κούρτι** και ο Πρόεδρος της Συνέλευσης **Γκλάουκ Κονιούφτσα** είχαν ζητήσει από την **ΟΥΝΕΣΚΟ** να αφαιρέσει από τον κατάλογο των απειλούμενων μνημείων τέσσερα Ορθόδοξα μοναστήρια της περιοχής. Παράλληλα, είχαν απαιτήσει να αφαιρεθεί από την Σερβία το δικαίωμα που έχει να προστατεύει τα μνημεία και αυτό να περάσει στο Κοσσυφοπέδιο.

Το Κόσοβο ανοίγει εκ νέου δύο συνοριακές διαβάσεις με τη Σερβία

Το Κόσοβο άνοιξε την Παρασκευή 30/12 δύο συνοριακές διαβάσεις περάσματα με τη **Σερβία,** μετά από τρεις εβδομάδες όπου παρέμεναν κλειστές, αφού οι Σέρβοι έστησαν οδοφράγματα για να διαμαρτυρηθούν κατά της κυβέρνησης της **Πρίστινα,** σε μια διαμάχη που έχει προκαλέσει διεθνή ανησυχία.

Η επαναλειτουργία των συνοριακών διαβάσεων ήρθε μία ημέρα αφότου η αστυνομία του Κοσόβου ανακοίνωσε ότι άνοιξε εκ νέου τη διάβαση Merdare -την πιο σημαντική για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων- που συνδέει τη χώρα με τα κράτη της δυτικής Ευρώπης.

Αποσύρουν την αναγνώριση πολλές χώρες

Μέσα στο πλαίσιο αυτό αρκετές χώρες προχώρησαν σε απόσυρση της αναγνώρισης του Κοσσυφοπεδίου. Πρόκειται για τις Σομαλία, Μπουρκίνα Φάσο, Γκαμπόν, Εσβατίνι, Λιβύη, Γουινέα, Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Αγία Λουκία, Μαλδίβες.

Επί του παρόντος, 106 χώρες στον κόσμο δεν αναγνωρίζουν το Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια και μόνο 94 έχουν αναγνωρίσει πραγματικά τη νότια σερβική επαρχία.

Προκλήσεις στην Ορθοδοξία

Μιλώντας προημερών για την κατάσταση στο Κόσοβο, ο πρόεδρος της Σερβίας ΑλεξάνδαρΒούτσιτς είπε ότι αντιμετωπίζουμε δύσκολες προκλήσεις σχετικά με το Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια και ότι μετά βίας έχουμε διατηρήσει την ειρήνη και τη σταθερότητα.

«Δεν προκαλέσαμε κανέναν, εκτός αν κάποιος θεωρήσει πρόκληση το ότι σεβόμαστε το Σύνταγμά μας και προστατεύουμε τους πολίτες». Δεν κάναμε ούτε ένα περιστατικό, ούτε μία λάθος κίνηση. Δεν μπορούμε να αντισταθούμε στις μεγάλες δυνάμεις όπως η Γερμανία, η Αμερική και η Ευρώπη είναι μεγάλες. Είμαστε μικροί, αλλά σήμερα όπως έχουν τα πράγματα διεθνώς, έως και 106 χώρες δεν αναγνωρίζουν το Κόσοβο. Μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε στο Συμβούλιο της Ευρώπης; Δύσκολο. Μπορούμε να το κάνουμε και στην UNESCO; Θα το παλέψουμε.

Ο ιστορικός αγρός με τα κοτσύφια

Το Κόσοβο στην Ελλάδα το γνωρίζουμε κι ως Κοσσυφοπέδιο. Είναι ουσιαστικά η μετάφραση του ονόματος, που μοιάζει πολύ στις κύριες γλώσσες που μιλιούνται επί αιώνες στην περιοχή (Kosova είναι στα αλβανικά, Kosovo στα σερβικά). Το όνομα δόθηκε πράγματι από ένα πεδίο, έναν αγρό, όπου συγκεκριμένες περιόδους του χρόνου ήταν γεμάτο από κοτσύφια. Το συγκεκριμένο πεδίο υπάρχει ακόμα και βρίσκεται στο κέντρο του σημερινού κράτους, το οποίο έχει έκταση λίγο μεγαλύτερη από την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, κάτι λιγότερο από 11.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα